

# ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΠΕΤΕΙΟΙ: ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΝ: ΗΣΑΪΑΣ, ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ.

## ΓΕΓΟΝΟΤΑ

**328:** Ο διάκονος Αθανάσιος, μετέπειτα Άγιος Αθανάσιος, εκλέγεται Πατριάρχης Αλεξανδρείας.

**1364:** Οι Βενετοί καταστέλλουν την Επανάσταση του Αγίου Τίτου στην Κρήτη. Πρόκειται για αποστασία των Βενετών φεουδαρχών του νησιού, που αρνήθηκαν να πληρώσουν φόρους στη Μητρόπολη και ζήτησαν τη βοήθεια του ντόπιου πληθυσμού.

**1886:** Τμήματα του ελληνικού στρατού, που δυσφορούν για τον «απμωτικό ναυτικό αποκλεισμό της Ελλάδος από τις Μεγάλες Δυνάμεις» εισβάλλουν στην Τουρκία από τα Θεσσαλικά σύνορα, για να δημιουργήσουν τετελεσμένα γεγονότα στη νέα κυβέρνηση του Χαρίλαου Τρικούπη. Δεν θα καταφέρουν τίποτα και τρεις μέρες αργότερα συνάπτεται ανακωχή.

**1908:** Φρικιαστικό έγκλημα στον Πειραιά. Η γιαγιά Μαρία Παπαδάκη τεμαχίζει το νόθο παιδί της κόρης της, ενώ αυτή βρίσκεται στο κρεβάτι του τοκετού, το βάζει στο τσουκάλι, το βράζει κι έπειτα το πετά.

**1948:** Ο αμερικανός δημοσιογράφος Τζορτζ Πολκ, ο οποίος μία εβδομάδα αργότερα θα βρεθεί δολοφονημένος, φτάνει στη Θεσσαλονίκη, προκειμένου να προωθηθεί στο αρχηγείο του «Δημοκρατικού Στρατού» και να πάρει συνέντευξη από τον αρχηγό του Μάρκο Βαφειάδη.

**1974:** Ο νεαρός Μπρους Σπρίνγκστιν εμφανίζεται σε συναυλία στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ και ο δημοσιογράφος Τζον Λάντο γράφει στο περιοδικό Rolling Stone: «Είδα το μέλλον του ροκ και ονομάζεται Μπρους Σπρίνγκστιν».

## ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

**1837:** Άνταμ Όπελ, γερμανός επιχειρηματίας, ιδρυτής της φερώνυμης αυτοκινητοβιομηχανίας. (Θαν. 8/9/1895)

**1874:** Χάουαρντ Κάρτερ, βρετανός αρχαιολόγος, που ανακάλυψε τον τάφο του Φαραώ Τουταγχαμών. (Θαν. 2/3/1939)

**1883:** Χοσέ Ορτέγα Υ Γκάσετ, ισπανός φιλόσοφος. (Η εξέγερση των Μαζών) (Θαν. 18/10/1955)

## ΘΑΝΑΤΟΙ

**1978:** Άλντο Μόρο, ιταλός χριστιανοδημοκράτης πολιτικός, που διετέλεσε και πρωθυπουργός. (Γεν. 23/9/1916)

**2009:** Ευγένιος Σπαθάρης, καλλιτέχνης του θεάτρου σκιών. (Γεν. 2/1/1924)

**2010:** Λένα Χορν, αμερικανίδα τραγουδίστρια της τζαζ, ηθοποιός και χορεύτρια. (Γεν. 30/6/1917)

## Η δολοφονία του Τζορτζ Πολκ

Στις 16 Μαΐου 1948, μεσούντος του Εμφυλίου Πολέμου, ο βαρκάρης Λάμπρος Αντώναρως βρίσκει να επιπλέει στον θαλάσσιο χώρο της Θεσσαλονίκης ένα πτώμα με μια σφαίρα στο κρανίο και δεμένο χειροπόδαρο. Η δολοφονία είναι οφθαλμοφανής και γρήγορα ανακαλύπτεται ότι το πτώμα ανήκει στον αμερικανό δημοσιογράφο Τζορτζ Πολκ, απεσταλμένο του ειδησεογραφικού δικτύου CBS. Η είδηση κάνει τον γύρο του κόσμου.

Ο Πολκ, 35 ετών, παντρεμένος με την ελληνίδα αεροσυνοδό Ρέα Κοκκώνη, ήταν δεινός επικριτής, τόσο των ανταρτών, όσο και της ελληνικής κυβέρνησης. «Γκάνγκοτερ» αποκαλούσε τους μαχητές του Δημοκρατικού Στρατού, «διεφθαρμένη» ήταν ο πιο επεικής χαρακτηρισμός που επιφύλασσε στην κυβέρνηση Φιλελευθέρων και Λαϊκών. Ποιος είχε συμφέρον να τον δολοφονήσει; Ο πρωθυπουργός Θεμιστοκλής Σοφούλης λίγες ώρες μετά την ανακάλυψη του πτώματος δήλωνε ότι «αποτελεί ζήτημα τιμής δια την Ελλάδα η ταχεία ανακάλυψη των δραστών και των αιτίων του αποτρόπαιου τούτου εγκλήματος, καθώς και η παραδειγματική τιμωρία των δολοφόνων». Οι Αμερικανοί πίεζαν την ελληνική κυβέρνηση για γρήγορα και θεαματικά αποτελέσματα. Η Αμερικανική Ένωση Δημοσιογράφων σε ανακοίνωσή της τόνιζε ότι «είναι απαράδεκτο καθ' ον χρόνον η Αμερικανική Κυβέρνηση ενισχύει οικονομικώς την Ελλάδα εις βάρος των αμερικανών φορολογουμένων, οι Έλληνες να δολοφονούν Αμερικανούς πολίτες».

Ο Πολκ είχε φιάσει στη Θεσσαλονίκη στις 9 Μαΐου και είχε καταλύσει στο ξενοδοχείο «Αστόρια». Στο δωμάτιο του βρέθηκε ένα γράμμα, που αποκάλυπε ότι σκόπευε να συναντηθεί με τον ηγέτη του ΔΣΕ, Μάρκο Βαφειάδη, κάπου στα βουνά της Πίνδου, για να του πάρει συνέντευξη. Η Χωροφυλακή Θεσσαλονίκης, που επιλαμβάνεται της υποθέσεως, επιρρίπτει εξ αρχής την ευθύνη στο ΚΚΕ και συγκεκριμένα στα στελέχη του Αδάμ Μουζενίδη και Βαγγέλη Βαοβανά. Υποστηρίζει ότι οι κομμουνιστές ήθελαν νεκρό τον Πολκ για να δυσφημήσουν στα μάτια της αμερικανικής κοινής γνώμης την κυβέρνηση. Αντίθετα, το Κομμουνιστικό Κόμμα, δια του ηγετικού του στελέχους Γιάννη Ιωαννίδη, καταγγέλλει με δηλώσεις του ότι «ο Πολκ δολοφονήθηκε από τους εγκληματίες της Ειδικής Ασφάλειας Θεσσαλονίκης, για να μην έρθει στην Ελεύθερη Ελλάδα και για να αποδοθεί η δολοφονία του στους δημοκρατικούς».

Στις 14 Αυγούστου 1948 η Χωροφυλακή συλλαμβάνει τον φιλοκομμουνιστή δημοσιογράφο της εφημερίδας «Μακεδονία» Γρηγόρη Στακτόπουλο (38 ετών), ο οποίος ομολογεί ότι βοήθησε τον Μουζενίδη και Βαοβανά να σκοτώσουν τον Πολκ. Όπως υποστήριξε και το υποστήριξε μέχρι το τέλος της ζωής του, η ομολογία του ελήφθη κατόπιν σκληρών βασανιστηρίων. Οι αρχές παρουσιάζουν ως στοιχείο της ενοχής τους την ταυτότητα του Πολκ, η οποία ταχυδρομήθηκε στο Γ' Αστυνομικό Τμήμα Θεσσαλονίκης τρεις μέρες πριν από την ανακάλυψη του πτώματός του. Ο ταχυδρομικός φάκελλος ήταν γραμμένος δια χειρός της μητέρας του Στακτόπουλου, σύμφωνα με τη γραφολογική εξέταση.

Ο Γρηγόρης Στακτόπουλος και η χήρα μητέρα του Άννα προσήχθησαν σε δίκη στις 12 Απριλίου 1949 ενώπιον του Κακουργιοδικείου Θεσσαλονίκης. Ο Βαοβανάς και ο Μουζενίδης δικάστηκαν με τη διαδικασία κατ' αποντών και φυγοδικών. Η δίκη διήρκεσε 10 μέρες και η απόφαση εκδόθηκε στις 22 Απριλίου. Ο Γρηγόρης Στακτόπουλος καταδικάστηκε σε ισόβιο κάθειρξη για συνέργεια σε ανθρωποκτονία, οι Μουζενίδης και Βαοβανάς στην ποινή του θανάτου ως φυσικοί αυτουργοί, ενώ η Άννα Στακτοπούλου αθωώθηκε. Αργότερα, θα αποκαλυφθεί ότι ο Μουζενίδης το διάστημα της δολοφονίας του Πολκ ήταν νεκρός και ο Βαοβανάς εκτός Ελλάδος. Η δικαστική απόφαση ξεθωιάζει και γίνεται λόγος για σκευωρία. Παράλληλα και οι Αμερικανοί κάνουν τις δικές τους έρευνες για τον δολοφόνο του Πολκ. Ο Τζέιμς Κέλις που ερευνά την υπόθεση για λογαριασμό του δικηγορικού γραφείου της Νέας Υόρκης Ντόνοβαν, γνωστού για τις διασυνδέσεις του με την αμερικανική κυβέρνηση, αποφαινεται ότι οι αντάρτες δεν είχαν τη δυνατότητα να διαπράξουν το έγκλημα και επιρρίπτει τις ευθύνες σε δεξιούς παρακρατικούς κύκλους.

Παρά την καταδίκη Στακτόπουλου, διάχυτη είναι η πεποίθηση μέχρι και στις μέρες μας στην ελληνική κοινή γνώμη, αλλά και σε αμερικανούς ερευνητές, ότι ο θεσσαλονικιός δημοσιογράφος δεν είχε την παραμικρή ανάμειξη στη δολοφονία Πολκ και ότι ήταν θύμα μιας καλοστημένης σκευωρίας.

Ο Γρηγόρης Στακτόπουλος παρέμεινε στις φυλακές μέχρι τον Αύγουστο του 1960, οπότε του δόθηκε χάρη από την κυβέρνηση Καραμανλή. Από τότε και μέχρι το 1998 που πέθανε διακήρυσε σε όλους τους τόνους την αθωότητά του. Τέσσερις απίστευτες προς τον Άρειο Πάγο για επανάληψη της δίκης (αναψηλάφηση) δεν ευδοκίμησαν.

## ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ...

### Το άλμα στον τουρισμό

Εστω και καθυστερημένα, η Ελλάδα αποφασίζει να επιχειρήσει το μεγάλο άλμα στον τομέα του τουρισμού, φιλοδοξώντας να μπει στη λίσχη των κρατών που παρέχουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες και άρα προσελκύουν και τουρίστες ανάλογης οικονομικής επιφάνειας. Είναι ένα εγχείρημα που το δικαιολογούν απόλυτα ο φυσικός και ο πολιτιστικός πλούτος του τόπου.

Φυσικά μια τέτοια προσπάθεια συνεπάγεται και ορισμένες προϋποθέσεις. Όπως είναι, για παράδειγμα, οι τουριστικές εγκα-

ταστάσεις. Δεν αρκεί να θέλει ένα κράτος ν' αναβαθμίσει το επίπεδο των επισκεπτών του, για να το επιτύχει θα πρέπει να τους παρέχει και τις ανάλογες υπηρεσίες. Εύλογο είναι, κατά συνέπεια, να ξεκινήσει μια σοβαρή προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή. Και υποχρέωση του κράτους είναι να διαμορφώσει τις προϋποθέσεις εκείνες που θα επιτρέψουν στον ιδιωτικό τομέα να εξοπλίσει τη χώρα με τις ανάλογες εγκαταστάσεις, αλλά και να προστατεύσει το φυσικό περιβάλλον.

Μια, όμως, και τώρα ξεκινά η προσπάθεια, καλό θα είναι να μη διαφύγει από την κυβέρνηση ότι η παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου δεν προϋποθέτει μόνο υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις ή επαρκείς χώρους ελλιμενισμού ή την όποια υποδομή πρέπει να διαθέτει μια χώρα που φιλοδοξεί ν' αναβαθμιστεί τουριστικά. Χρειάζεται να βελτιωθεί και το επίπεδο όλων γενικά των υπηρεσιών που παρέχονται σε κάθε ξένο.

Είναι γεγονός ότι δεν διακριθήκαμε μέχρι τώρα στον τομέα αυτόν. Και χρειάζεται

ν' αναφερθούμε σε ειδικές περιπτώσεις και συγκεκριμένα επαγγέλματα. Γνωστές και διαχρονικές είναι οι αδυναμίες μας. Και προς το συμφέρον όλων είναι να εκλείψουν. Αλτσοτε, απαραίτητη προϋπόθεση για να ενταχθεί μια χώρα στον κατάλογο των ποιοτικών προορισμών είναι να δημιουργεί στους επισκέπτες της τη διάθεση να την ξαναεπισκεφτούν.

Κι αυτό επιτυγχάνεται μόνο από χώρες που οι λαοί τους διαμορφώνουν τουριστική συνείδηση.

## ΕΘΝΟΣ

### Φταίει η Μέρκελ;

Γιάννης Κ. Πρετεντέρης

Αν πιστέψω τον Μπαρόζο, για την κρίση δεν ευθύνεται η Μέρκελ ούτε η Γερμανία.

Ασε που απέναντι στη Μέρκελ ο Πρόεδρος της Επιτροπής αισθάνεται «εξαιρετικά ευγνώμων». Επειδή από όλους τους ευρωπαίους ηγέτες «καταλαβαίνει καλύτερα αυτό που συμβαίνει» - σκέψου και να μην το καταλάβαινε!..

Αν πιστέψω τον Ολάντ, η Μέρκελ είναι «ένας

ισχυρός και συμπαθητικός συνομιλητής». Τόσο συμπαθητικός μάλιστα ώστε ο Ολάντ έκανε προ ημερών άνω - κάτω το γαλλικό Σοσιαλιστικό Κόμμα προκειμένου να αποσυρθεί ένα κείμενο που περνούσε τη Μέρκελ γενεές δεκατέσσερις.

Δεν ξέρω γιατί χρωστάνε τέτοιο γλείψιμο στη γερμανίδα Καγκελάρια.

Αντιλαμβάνομαι όμως ότι στις Βρυξέλλες και στο Παρίσι έχουν θορυβηθεί από το αντι-γερμανικό κλίμα που διογκώνεται στην Ευρώπη. Και προσπαθούν κάπως να το μαζέψουν και να το αποφορτίσουν. Αδικος κόπος. Εδώ που έφτασαν τα πράγματα, το έχουμε ξαναπεί: για να σωθεί η Ευρώπη, πρέπει να πτωθεί η Γερμανία. Δεν υπάρχει άλλος δρόμος.

Και ενώ φυσικά την κοντόφθαλμη, ιδεοληπτική και μικρόψυχη Γερμανία της Μέρκελ και του Σόιμπλε. Όχι τη γενναϊόφρονα, δημιουργική και πρωτοπόρο Γερμανία που κάθε πολιτισμένος άνθρωπος της οικουμένης αγαπάει και θαυμάζει.

Ως εκ τούτου, θα πρέπει να θυμίσουμε στον Μπαρόζο μερικά απλά πραγματάκια.

## ΤΑ ΝΕΑ